

AISHA EN MOSES

samen sterk tegen

HET CORONAVIRUS!

ELS VAN HEMERT
met tekeningen van
Mieke Linssen

JAN & KO

Aisha en Moses zijn buiten aan het spelen.

Normaal zouden ze op school moeten zijn maar die is nu dicht. De leraar heeft verteld over een ziekte die iedereen over de hele wereld kan krijgen. Hij heeft heel duidelijk uitgelegd dat deze ziekte de reden is waarom kinderen niet meer naar school kunnen. In het begin was het moeilijk te begrijpen, maar omdat Aisha heel goed heeft geluisterd snapt ze waarom het zo belangrijk is om nu thuis te blijven.

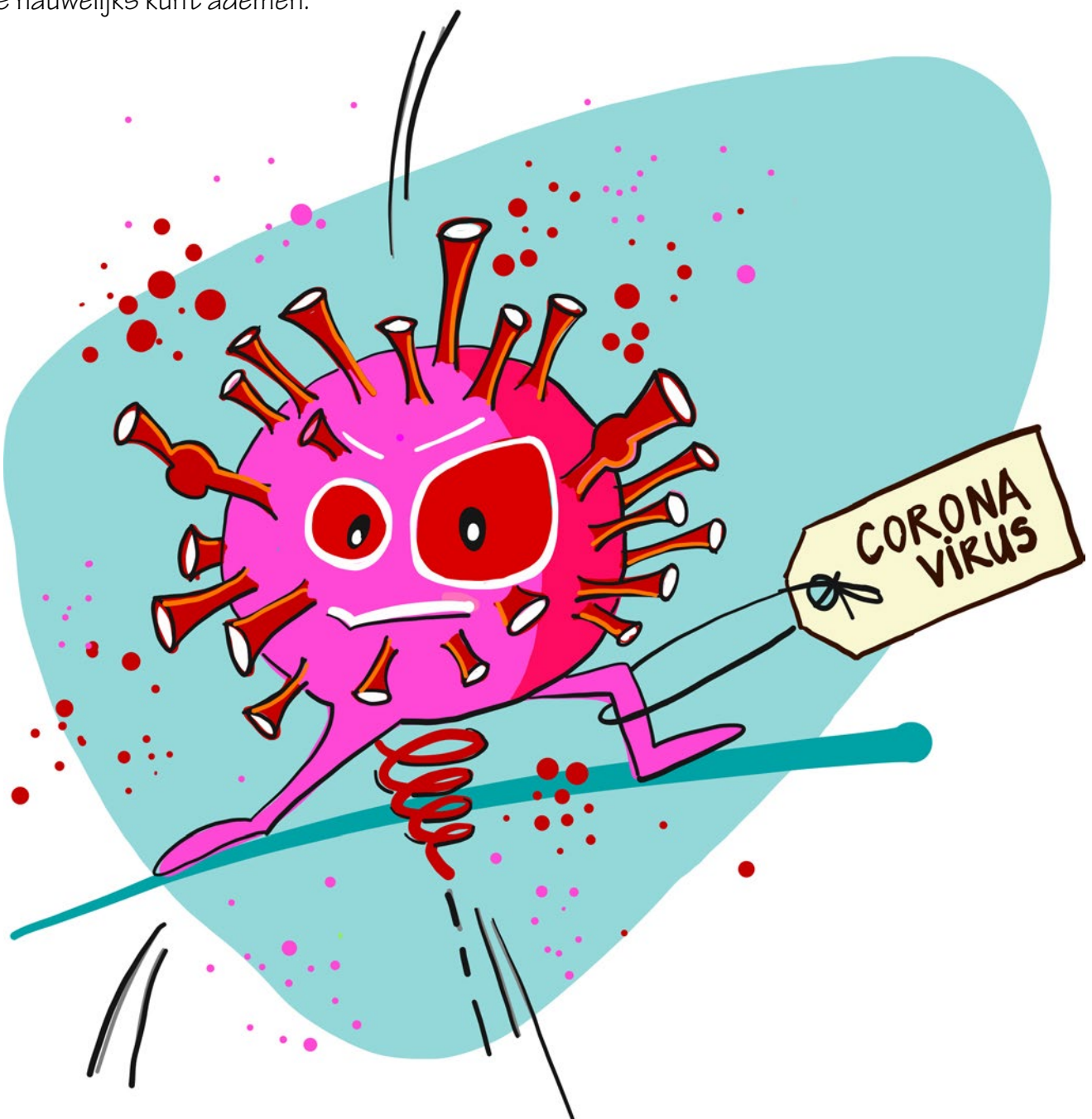
Moses begrijpt het allemaal nog niet zo goed. Eerlijk gezegd heeft hij ook niet zo goed opgelet toen de leraar over de ziekte vertelde. Moses is een jongen die niet zo lang stil kan zitten. Het liefste wil hij buiten spelen met zijn bal en bij zijn vrienden zijn. Maar vandaag, nu hij hier met Aisha is, wil hij alles weten over deze ziekte waar iedereen over praat. Moses is een beetje bezorgd want de mensen om hem heen gedragen zich anders dan wat hij gewend is. En bovendien mag hij zijn vrienden niet meer op school zien omdat hij thuis moet blijven. Hij neemt de bal in zijn handen en gaat op de grond zitten.

“Aisha”, vraagt Moses, “kun je me nog eens vertellen wat onze leraar allemaal heeft gezegd over die ziekte en dat virus?”

“Natuurlijk”, zegt Aisha en ze gaat ook op de grond zitten. “Het virus heet **Coronavirus**. Een virus is een klein soort kiem die je niet kan zien. Het coronavirus is een heel gevaarlijk virus.” “Maar waarom is het dan gevaarlijk als je het niet kan zien?”, vraagt Moses.

“Dat is precies het probleem,” zegt Aisha. “Omdat we het virus niet kunnen zien, betekent het niet dat het er niet is. Het kan hier zijn, het kan overal zijn! Het coronavirus, of zoals de dokters zeggen COVID-19, is gevaarlijk omdat het je erg ziek kan maken. Het lijkt alsof je de griep hebt. Je kan er koorts van krijgen of hoofdpijn. Ook moet je er erg van hoesten. Het hoesten kan veel pijn doen omdat je longen ook geïnfecteerd kunnen raken, soms zo erg dat je nauwelijks kunt ademen.”

Moses is even stil, maar dan vraagt hij:

“Maar ik begrijp nog steeds niet waarom we dan niet meer naar school mogen?”

“Omdat het virus heel besmettelijk is”, zegt Aisha. “Besmettelijk betekent dat het virus gemakkelijk van persoon tot persoon kan worden verspreid. Zoals wanneer je modder aan je handen hebt en je je gezicht, de voetbal of je vriend aanraakt. Heb je gezien hoe snel de modder dan overal komt?”

“Ja dat heb ik gezien”, zegt Moses.

“Nou, met het coronavirus is het hetzelfde.. Als je hoest of niest, als je iemand aanraakt of een hand geeft dan kan het coronavirus van jou worden doorgegeven aan die andere persoon. Het virus kan overal zijn. Het kan bij je zijn zonder dat je het weet”.

“Maar hoe kan dat dan? Als ik iemand aanraak kan ik de modder zien , dat weet ik!”, zegt Moses.

“Nou, het virus is anders dan de modder, omdat je het coronavirus niet kunt zien. Het virus bij je dragen betekent niet dat je er ziek van wordt! Je kunt misschien niet hoesten of koorts hebben, maar je kunt het wel doorgeven aan iemand anders. Die kan dan ziek worden of het weer aan iemand anders doorgeven. Op deze manier zal het virus zich verspreiden naar meer mensen en kunnen veel mensen ziek worden.”

“Maar als we het niet kunnen zien... waar is het dan?” Moses is nu heel nieuwsgierig.

“Het virus is overal! Op de marktplaats waar iedereen naartoe gaat om zoete aardappelen, uien, tomaten en spinazie te kopen. Het kan in de bus zijn, in de kerk, de moskee en ook op school. Op die plaatsen staan de mensen heel dicht bij elkaar en dan kan het virus gemakkelijk van de ene naar de andere persoon gaan. Daarom gaan we niet meer naar school, of bidden we thuis!”

“Maar wat kunnen we dan doen?”

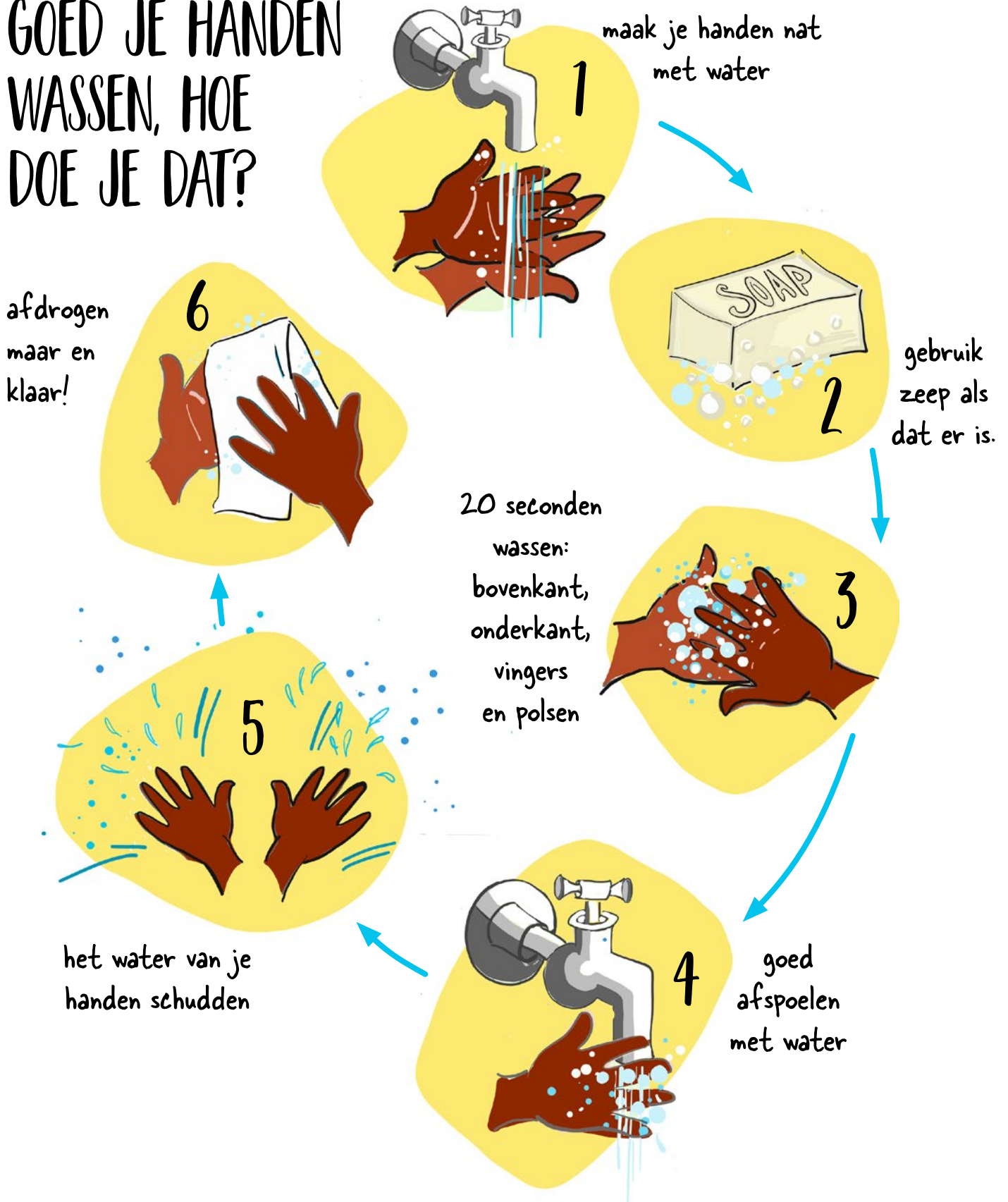

Om te voorkomen dat het virus zich verspreidt,
zijn er regels voor iedereen.

Was je handen met water en zeep, 20 seconden, en was ze zo vaak mogelijk per dag, want
het virus kan op je handen komen.

GOED JE HANDEN WASSEN, HOE DOE JE DAT?

Bedek je mond met de binnenkant van je elleboog als je moet hoesten of niezen.

Raak je mond,
neus en ogen niet aan

Als je ergens heen gaat waar
anderen mensen zijn, moet je
een afstand van 1,5 meter
aanhouden. Dan kan het virus
niet van de ene persoon naar
de andere gaan.

Blijf uit de buurt van mensen met griepverschijnselen

Probeer jezelf te beschermen door een mondkapje te dragen als je naar buiten gaat.

Blijf zoveel mogelijk thuis. Ga alleen naar buiten als het echt nodig is. Dat betekent veel thuis spelen, helaas niet met je vrienden.

Geef andere mensen geen hand of een knuffel. Zwaai of zeg hallo van een afstand!

“En weet je, Moses, vooral oudere mensen of mensen die niet zo sterk zijn kunnen erg ziek worden van dit virus, dus we moeten elkaar allemaal zo goed mogelijk beschermen en helpen. Mensen helpen andere mensen door ze bijvoorbeeld zeep te geven of voedselpakketten als ze niet genoeg geld hebben om eten te kopen. Er zijn ook mensen die helpen door te bidden.

Als je ziek wordt, moet je naar een dokter en misschien moet je naar het ziekenhuis. In het ziekenhuis zullen de dokters heel goed voor je zorgen en alles doen om je te helpen beter te worden. Ze dragen speciale kleren om zich te beschermen tegen het virus, want ook dokters kunnen het virus krijgen. En als ze ziek worden kunnen ze de patiënten niet meer helpen. Daarom moeten ze zichzelf beschermen met speciale kleding.”

Pffft, Moses heeft heel goed naar Aisha geluisterd. Hij vindt het allemaal een beetje verwarrend en moeilijk. Hij vindt Aisha heel slim dat ze dit allemaal weet.

Maar nu wil hij weer spelen, hij heeft al te lang stil gezeten. Hij staat op en wil Aisha bij de hand nemen en met haar gaan dansen, maar Aisha zegt: "Nee Moses, je kunt mij nou niet vastpakken om met mij te dansen, dat is niet erg slim. We moeten 1,5 meter van elkaar vandaan blijven en andere spelletjes bedenken om samen te spelen.

Ik denk dat het nu beter is om thuis te zijn en te spelen met de mensen waarmee we in huis wonen. Dan zorgen we er ook voor dat iedereen veilig blijft! Maar als je me echt mist, kun je een van je verzorgers vragen of je hun telefoon mag gebruiken. Dan kun je me bellen en kunnen we toch samen praten!"

“Nu begrijp ik alles, Aisha. Bedankt dat je het me hebt uitgelegd. Ik vind het niet leuk, maar als we ons ALLEMAAL aan de regels houden, dan kunnen we het coronavirus OVERWINNEN. Dan kunnen we weer naar school en kunnen we spelen, dansen en knuffelen.”

“Uiteindelijk komt alles weer goed!”

Naar een idee van Monique Kerpen.

COLOFON:

Dit is een co-productie van Dutch Tanzania Foundation en Jan & Ko | creatief in onderwijs.

Tekst:	Els van Hemert Jan & Ko creatief in onderwijs
Met tekeningen van:	Mieke Linssen Jan & Ko creatief in onderwijs www.janenko.nl
Ondersteuning productie:	Monique Derrez Dutch Tanzania Foundation www.dutchtanzaniafoundation.org Alberdine van de Hulsbeek & Mieke Linssen Aisha and friends www.aishaandfriends.com
Vormgeving en lay-out:	Anke van Horne
Advies tekst en tekeningen:	Macheo Children's Organisation (Kenya)
Mede mogelijk gemaakt door:	Fonds van Cultuurparticipatie Provincie Limburg Lokaal C
Datum:	April 2020

Dit boek is ook te krijgen in een geschreven en voorgelezen Engelse en Swahili versie.

